

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Arbeidsdepartementet

Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Postadresse:
Postboks 8059
dep
0031 Oslo

Besøksadresse:
Tollbugata 20

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr:
987 879 696

Bankkonto:
7694.05.12693

DERES REF
200904045-/MNH

VÅR REF
10-01088/PKN

DATO
7.6.2010

Høring – Forslag til ny forskrift om ID-kort – Innføring av krav om ID-kort for renholdsbransjen, samt enkelte endringer i ordningen for bygge- og anleggsbransjen

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) viser til høringsbrev datert 8.3.2010.

INNLEDNING

IMDi støtter i hovedsak forslaget til ny forskrift om ID-kort. IMDi har generelle kommentarer til forslaget om å innføre id-kort i renholdsbransjen og merknader til utkast til forskrift § 3. For den delen av forslaget som gjelder endringer i den allerede etablerte ordningen for bygge- og anleggsbransjen har IMDi ikke merknader.

GENERELLE KOMMENTARER

Høringsnotatet fremhever at renholdsbransjen sysselsetter mange innvandrere. Disse har ulik bakgrunn for sitt opphold i Norge og følgelig ulike forutsetninger for deltakelse i arbeidslivet.

Departementet går i høringsnotatet igjennom de utfordringer denne bransjen står ovenfor. Det er kjent at deler av bransjen ikke følger de lover og regler som skal ivareta den enkelte arbeidstakers interesse. Mange med kort botid i landet og følgelig lite kunnskap om sine rettigheter som arbeidstaker og manglende språkkunnskaper er spesielt utsatt for å rekrutteres til det som kan omtales som den useriøse delen av

bransjen. Tiltak for å sikre at sentrale regler blir fulgt i denne delen av arbeidsmarkedet vil være positivt ut fra et integreringsperspektiv.

Erfaringsvis er det svært mange som arbeider svart i denne bransjen. Dette er uheldig uavhengig av hvilken bakgrunn arbeidstakeren har. Et perspektiv ved svart arbeid som er spesielt for innvandrere, og da særlig personer som har fått opphold på humanitært grunnlag etter søknad om asyl, er innføring av nye regler om dokumentert inntektsgrunnlag som vilkår for å få innvilget familiegjenforening. Forslaget om å innføre id-kort i renholdsbransjen vil gjøre det vanskeligere for arbeidsgiver å lønne sine ansatte uten å oppgi beløpet til beskatning, og det vil være positivt for den enkeltes fremtidige mulighet til å gjenforenes med sin familie.

Renhold er et arbeid som ofte kan utføres uten kunnskaper i norsk, og dette er vel en av grunnene til at mange innvandrere er sysselsatt i denne bransjen. Dette skaper spesielle utfordringer i forhold til HMS-arbeid i renholdsbransjen. Det foreslåtte vilkåret for utstedelse av id-kort at virksomheten må avgi HMS-egenerklæring med nærmere spesifisert innhold, kan virke i positiv retning for å sikre et godt arbeidsmiljø. For å sikre at den enkelte arbeidstaker med innvandrerbakgrunn faktisk forstår den informasjon som søkes gitt, anser IMDi det som sentralt at denne oversettes. Dette er særlig viktig i forhold til de ulike kjemikalier som benyttes ved renhold og hvilke risiki som foreligger ved bruk av disse.

MERKNADER TIL UTKAST TIL FORSKRIFT § 3

Etter utkast til forskrift § 3 annet ledd pålegges det en plikt for arbeidsgiver å sørge for nødvendig identitetskontroll av arbeidstaker før bestilling av id-kort. I departementets merknad til denne bestemmelsen listes det opp hvilke dokumenter som oppfyller kravet til denne identitetskontrollen.

Mange personer med bakgrunn som asylsøker vil ikke ha anledning til å oppfylle dette kravet om legitimasjonsdokumenter, og vilkåret vil kunne medføre et indirekte yrkesforbud for denne gruppen.

Dette skyldes at en stor andel av asylsøkere i Norge kommer til landet uten godkjente legitimasjonsdokumenter. Etter utlendingsloven er den enkelte pålagt en plikt til å dokumentere sin identitet. I de tilfellene det innvilges opphold og personen ikke har anledning til å skaffe til veie sitt hjemlands dokumenter, kan norske myndigheter utstede utlendingspass eller reisebevis for flyktninger. Denne vurderingen er imidlertid streng og mange som blir innvilget opphold har ikke tilgang legitimasjonsdokumenter slik forslag til § 3 stiller krav om.

Manglende tilgang legitimasjonsdokumenter reiser problemer på mange områder for den enkelte og er et hinder for integreringsprosessen. Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte 25.6.2009 på høring forslag til endringer i introduksjonsloven og statsborgerskapsloven med forskrifter og utlendingsforskriften. Innføring av et nytt oppholdsbevis var et av forslagene som ble fremsatt i denne

høringen, og formålet med oppholdsbeviset er å gi personer som i dag ikke har anledning til å dokumentere sin identitet, mulighet for det.

Frem til det eventuelt innføres et slikt oppholdsbevis må det ved utformingen av vilkårene for id-kort i renholdsbransjen vurderes hvilke konsekvenser krav til identitetskontroll kan få for denne gruppen. IMDi har ikke per i dag tilgjengelig statistikk på hvor mange personer som har lovlig opphold i landet uten å kunne dokumentere sin identitet. Det er imidlertid en så stor gruppe at det foreslås innført et eget oppholdsbevis for personer i denne situasjonen.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Lars Willhelmsen
Direktør

Anne Elisabeth Syversen
Administrasjonssjef

Kopi: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet